

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"
Освітня програма	39979 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39979
Назва ОП	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Біологія та здоров'я людини
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Хроленко Марина Володимирівна, Рудік Олександр Васильович, Соколенко Вадим Леонідович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.09.2021 р. – 29.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП [https://ddpu.edu.ua/images/akredytatsiia/014-bioloiiia/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_014%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20\(%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%95%D0%93%20014%20%D0%A1%D0%9E%20%D0%91%D0%97%D0%9B.pdf](https://ddpu.edu.ua/images/akredytatsiia/014-bioloiiia/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_014%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20(%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%95%D0%93%20014%20%D0%A1%D0%9E%20%D0%91%D0%97%D0%9B.pdf)

Програма візиту експертної групи <https://ddpu.edu.ua/images/akredytatsiia/014-bioloiiia/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%95%D0%93%20014%20%D0%A1%D0%9E%20%D0%91%D0%97%D0%9B.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час онлайн-візиту у експертної групи сформувалося позитивне враження про реалізацію освітнього процесу за аналізованою ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Зокрема, це стосується доброзичливої атмосфери на випусковій кафедрі, довірливих стосунків між викладачами і студентами, що було наголошено на зустрічі з фокус-групами НПП та здобувачів. Подібну інформацію надали також випускники попередніх років, які навчалися за іншими освітніми програмами, проте, зберегли теплі спогади про період навчання на факультеті. Всі члени ЕГ дійшли до висновку, що, попри діяльність в складних соціально-економічних умовах близькості до прифронтової зони, колектив кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології зміг налагодити належний рівень освітнього процесу, і, за підтримки керівництва ЗВО, відновити після переїзду достатню матеріально-технічну базу, мобілізувати міжнародні зв'язки і використати їх у навчальному процесі та науковій діяльності, пройти необхідні стажування, зацікавити абітурієнтів вступати на нову освітню програму. Недоліки, виявлені під час акредитаційної експертизи, мають переважно технічний характер, зумовлені коротким періодом існування освітньої програми і відсутністю досвіду ЗВО у підготовці до проведення акредитації за новою формою. ЕГ вважає, що освітня програма має хороші перспективи розвитку. Окрім використання регіональних природно-рекреаційних ресурсів, це зумовлено дефіцитом учителів біології та здоров'я людини в регіоні – випускники інших ЗВО відповідної спеціальності неохоче приймають пропозиції переїхати у населені пункти, розташовані поблизу від зон бойових дій, що акцентовано у спілкуванні з роботодавцями та керівництвом ДДПУ. Відповідно до спільного рішення членів ЕГ, освітня програма за всіма критеріями відповідає рівню В. Найбільше зауважень стосується Критерію 2 (щодо структури навчального плану та змісту окремих силабусів), проте, більшість із них можна ліквідувати протягом короткого періоду.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Під час акредитації експертною групою виділено низку позитивних практик, які реалізуються під час освітнього процесу за ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Це, зокрема, регіональна спрямованість з урахуванням природно-рекреаційної специфіки регіону та потреб на ринку праці. Наявна практика запрошення науковців, зокрема, закордонних, для читання лекцій поза освітнім процесом, що сприяє формуванню індивідуальної траєкторії здобувачів. Діяльність Українсько-польського міжнародного центру освіти і науки дає можливість науково-педагогічним працівникам проходити стажування у польських закладах вищої освіти. Функціонування науково-дослідної лабораторії «Функціональної і психофізіологічної діагностики різних груп населення та оздоровчо-реабілітаційних технологій» свідчить про активну наукову діяльність НПП і забезпечує поєднання навчання і досліджень здобувачів під час реалізації ОП. Наявна ефективна система стимулювання професійного розвитку НПП, викладацької майстерності через матеріальні та моральні заохочення. На факультеті створений волонтерський загін «Фенікс», в якому беруть участь і здобувачі ОПП. Роботодавці активно долучаються до освітнього процесу на добровільних партнерських засадах, що свідчить про їх зацікавленість у розвитку ОПП та сприяє підвищенню її якості.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група виявила окремі недоліки, більшість з яких мають технічний характер, не впливають істотно на якість освітнього процесу і можуть бути ефективно ліквідовані у відносно короткі терміни. Більшість зауважень стосується структури навчального плану та його окремих компонентів, проте, вони пояснюються внутрішніми положеннями ЗВО і можуть розглядатися як фактори автономії закладу. Водночас, виявлені особливості відбиваються на прозорості освітнього процесу та доступності до його характеристик. Сам навчальний план не висвітлено на сайті ЗВО. Наявні певні зауваження до змісту ОПП (відсутність кваліфікаційної роботи як форми атестації, доцільність якої обґрунтована при аналізі за кількома критеріями; відсутність окремої методичної дисципліни для формування компетентностей викладання «Основ здоров'я») та окремих її компонентів (відсутність важливих для розуміння сучасного етапу розвитку біології тем у відповідних силабусах обов'язкових компонентів, що ускладнює досягнення оголошених ПРН). Спостерігається відносно низька активність здобувачів у оцінці освітньої програми. Відсутні рецензії на ОПП з боку основних роботодавців – керівників закладів середньої освіти, самі роботодавці, професіонали-практики, експерти галузі не залучаються до організації й реалізації освітнього

процесу на умовах оплати праці. Сайт ЗВО досить інформативний, але наявні певні проблеми пошуку інформації. На сайті висвітлена лише ОПП 2021 року і відсутня ОПП 2020 року, що ускладнює порівняння змін зацікавленим особам. Окремі недоліки, виявлені під час акредитації, свідчать, що внутрішня система забезпечення якості закладу вищої освіти зосереджує увагу на думці внутрішніх стейкхолдерів, зовнішні відносно рідко залучаються до аналізу реалізації освітньої програми. Рекомендації: ЗВО рекомендується проаналізувати вказані зауваження і зробити відповідні висновки щодо оптимізації структури ОП та навчальних планів; переглянути зміст дисциплін, які забезпечують формування фахових компетентностей у галузі біології та методики викладання основ здоров'я. Посилити роботу щодо залучення роботодавців до організації й реалізації освітнього процесу на умовах оплати праці. Мобілізувати залучення здобувачів та роботодавців до аналізу та перегляду освітньої програми. Для максимального досягнення цілей та реалізації стратегії розвитку ЗВО ввести до змісту ОП кваліфікаційну роботу. Мобілізувати роботу по модернізації сайту для гармонізації роботи ресурсу. Оприлюднювати на сайті всі версії освітніх програм та навчальні плани. Гаранту та робочій групі варто розширити коло зовнішніх рецензентів, консультуватися з відповідними фахівцями не лише узагальнено по всій ОПП, але й щодо її окремих компонентів; підрозділам, відповідальним за якість освіти, бажано вивчати досвід акредитацій споріднених освітніх програм.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілями освітньої програми вказано [формування загальних і фахових компетентностей майбутніх учителів біології та основ здоров'я ... закладів загальної середньої освіти]. Цьому має сприяти [фахова підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня до виконання професійних завдань освітнього та інноваційного характеру, ...формування ... здатностей до реалізації практичних результатів навчання ... у сфері викладання біології та основ здоров'я]. Це відповідає місії ЗВО, яка передбачає [формування та примноження інтелектуального, творчого і духовного потенціалу особистості, громади, суспільства] (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/046.pdf>), а також стратегічній цілі – [Усебічному розвитку людського капіталу освічених, високоморальних, патріотичних особистостей задля забезпечення суспільного й економічного зростання регіону та країни] (п.4 стратегії розвитку ЗВО). Фактором унікальності освітньої програми у самоаналізі вказується регіональна спрямованість, урахування природно-рекреаційної специфіки регіону та ринку праці, а також відсутністю в Донецькій області ЗВО, які б забезпечували підготовку вчителів біології та основ здоров'я. Експертна група погоджується з твердженням про вагоме регіональне значення ОПП, проте, вважає, що відображення ефективності формування предметно-фахових компетентностей здобувачів під час ознайомлення з природоохоронними територіями, з якими укладено угоди (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/uhody-pro-spivpratsiu>), було б написання кваліфікаційної магістерської роботи. Така форма підсумкової атестації не передбачена ОПП, що, окрім того, певною мірою знижує можливість реалізації одного з пунктів стратегії розвитку ЗВО – [Залучення до проведення досліджень молодих науковців].

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Основними роботодавцями випускників ОПП є керівники закладів середньої освіти регіону. Відповідно, її цілі враховують потреби цих закладів. Роботодавці беруть участь в аналізі ОПП, що підтверджено на зустрічі і відображено у протоколі розширеного засідання кафедри №6 від 25.12.2020 р. (27.01.2021 р.). Пропозиції щодо акценту на певні компетентності при реалізації ОП зробили Делеске С.В. (директор ЗОШ №8 м. Слов'янська) та Яковленко О.В. (директор ТОВ «Медінвест Консалт»). Обговорюючи компетентності здобувачів, необхідні для наступного працевлаштування, вони вказали наявність міцних професійних знань, соціальних навичок, комунікативність, володіння цифровими технологіями, розуміння необхідності саморозвитку, (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/protokoly-rozshyrenykh-zasidan-kafedry>). Тобто, вказані компетентності, які корелюють з оголошеними в ОП ПРН: ПРН 1, 2, 6, 8, 10, 11, 15, 16, 17, 19. На сайті ЗВО наявна гугл-форма для анкетування роботодавців: https://docs.google.com/forms/d/1Hyr1oEbrAlFdTxxmYSimGkRk29vE8Zf6ZQzPB5B6kHQ/viewform?edit_requested=true. Аналіз анкет: https://docs.google.com/presentation/d/1zhphLB5GUIGQngmBg_kuYR1miVjroW6a/edit#slide=id.p1 На сайті кафедри висвітлено адреси роботодавців <https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/steikkholdery>. На сторінці

<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/steikkholdery> оприлюднено звіти за результатами опитування здобувачів. 75% опитаних задоволені змістом ОП, право вибору реалізували 50%. Пункт 7 анкети щодо розуміння мети, цілей та очікуваних результатів навчання показав 88% позитивних відповідей. Проте, бажання долучитися до процесу перегляду ОП та процедур забезпечення її якості висловили лише 25% опитаних (п. 2 анкети). Це свідчить про відносно низьку активність здобувачів у питанні участі у розвитку освітньої програми. В обговоренні ОП брали участь здобувачі Кочергіна А. та Ертуганов А. (протокол №6а від 19.02.2021), пропозицію Кочергіної (збільшення кількості предметів, спрямованих на здобуття практичних навичок) враховано при оновленні програми 2021 року (додано виробничу предметно-фахову практику, курсову роботу з методики, дисципліну «Великий біологічний практикум»). Загалом, після бесід з фокус-групами роботодавців та здобувачів у ЕГ склалося враження, що їх влаштовує зміст діючої ОП та оголошені в ній ПРН. Максимально залучена до обговорення ПРН академічна спільнота. Крім наданих рецензій, НПП запропоновано введення до переліку обов'язкових дисциплін предмету «Академічна доброчесність...», до вибіркового блоку додано дисципліни «Біологічні основи фізичного та психічного здоров'я людини» та «Здорове харчування», «Спадкові механізми здоров'я» перенесено з переліку ОК у дисципліни вибору, до переліку ОК додано «Великий біологічний практикум» (протоколи засідання робочої групи від 25.06.2020 та 28.05.2021, надані у відповідь на запит 1).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ПРН ОП корелюють з вимогами до освітніх програм підготовки педагогічних працівників, вказаних у Концепції розвитку педагогічної освіти (П. 2.8.) і необхідних для модернізації освітньої галузі. Це, зокрема, впровадження компетентнісного, особистісно-орієнтованого підходу в педагогічній освіті (корелює з ПРН 6, 8, 12, 15, 18), опанування педагогічних технологій, в тому числі, з використанням елементів інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій (корелює з ПРН 11), максимальне наближення психолого-педагогічної та методичної підготовки до умов практичної фахової діяльності (корелює з ПРН 6, 12, 14, 18), набуття навичок дослідницької діяльності на майбутній посаді (корелює з ПРН 2, 16, 20) тощо. Згідно з аналізом, проведеним Відділом освіти Слов'янської міської ради, на даний час місцеві потреби у вчителів біології – 25 осіб при наявних 16, з яких двоє віком понад 60 років (лист Відділу освіти <https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/protokoly-rozshyrenykh-zasidan-kafedry>; <https://ddpu.edu.ua/fvb/images/1.jpg>). Це показує відповідність цілі ОП ([формування загальних і фахових компетентностей майбутніх учителів біології та основ здоров'я ... закладів загальної середньої освіти]) регіональному запиту на ринку праці і підтверджується вакансіями, вказаними на сторінці https://ddpu.edu.ua/cc/index.php?option=com_content&view=article&layout=view&id=105 (ЗЗСО №4 міста Лиман потрібні вчителі біології, Відділу освіти Северодонецької міської ради – біолог). На зустрічі з роботодавцями підтверджена готовність керівників брати на роботу випускників ОП, зокрема, вже погоджено вакансію вчителя біології для Слов'янського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Слов'янської міської ради Донецької області. При формуванні ПРН 4 та ПРН 9 ([знає основні вимоги ... щодо використання біологічних ресурсів] [знає та вміє демонструвати основні закономірності формування, кількісної оцінки та стратегії збереження біологічного різноманіття, збільшення продуктивності й стійкості екосистем]) враховано природно-рекреаційної специфіку регіону і можливість ознайомлення здобувачів в освітньому процесі з природоохоронними територіями згідно з укладеними угодами (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/uhody-pro-spivpratsiu>) При формуванні цілі ОП та ПРН враховувався досвід ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти для спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) на даний час відсутній. Аналіз відповідності ПРН за ОПП вимогам Національної рамки кваліфікацій (Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. №519) до магістерського рівня вищої освіти показав: Спеціалізовані концептуальні знання у сфері професійної діяльності забезпечують ПРН 1, 2, 4, 9, 20. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання складних проблем у нових або незнайомих середовищах при проведенні досліджень чи інноваційній діяльності за рахунок інтегрування знань та з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності забезпечують ПРН 3, 4, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 18, 19, 20. Навички зрозумілого і недовозначного донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються, забезпечують ПРН 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 16. Навички управління складними, непередбачуваними навчальними процесами, які потребують нових стратегічних підходів, формування відповідальності за результати діяльності, здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії забезпечують ПРН 12, 13, 17, 19.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивною практикою за ОП є регіональна спрямованість, урахування природно-рекреаційної специфіки регіону, орієнтованість на ринок праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відносно низька активність здобувачів у питаннях участі у розвитку освітньої програми. Рекомендації: мобілізувати залучення здобувачів та роботодавців із закладів середньої освіти до аналізу та перегляду освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ переконалася в істотній відповідності характеристик ОНП Критерію 1, зокрема, підкритеріями 1.1, 1.3, 1.4. Цілі та ПРН програми дозволяють підготувати фахівців, яких зараз потребує регіон – учителів біології та основ здоров'я. Враховуючи обмежений термін дії освітньої програми, виявлені за підкритерієм 1.2 незначні недоліки можуть бути швидко ліквідовані, що дозволяє поставити рівень відповідності В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» для програм такого рівня і складає 90 кредитів ЄКТС (270 годин), із них 22,5 кредити (25 %) припадає на дисципліни вільного вибору студентів. Згідно з навчальним планом, тижневе навантаження розподілене відносно рівномірно: 15 годин у 1-му семестрі, 16 годин у 2-му семестрі, 17 годин у 3-му. У навчальному плані не відображено розподілу за семестрами кількості кредитів, що створює певні незручності аналізу, проте, підрахунок показує відносно рівномірний розподіл: 31 кредит у 1-му семестрі, 29 кредитів у 2-му семестрі, 30 кредитів у 3-му. Кількість елементів підсумкового контролю не перевищує 8-ми на семестр, кількість екзаменів не перевищує кількості заліків (8 у 1-му семестрі, 4/4 екзаменів/заліків відповідно; 7 у 2-му семестрі, 3/4; 6 у 3-му семестрі 3/3). ОК13 - Виробнича (педагогічна) практика - не вказана окремим заліком (хоча й оцінюється), реалізується у 3-му семестрі. Наявна курсова робота, яка не виділена окремим освітнім компонентом і виконується в межах дисципліни ОК12 «Методика викладання біологічних дисциплін». В ОП 2021 року курсова робота виділена окремим ОК (3 кредити). Блок вибіркового навчальних дисциплін містить одну дисципліну широкого вибору (3 кредити) і 6 – фахового спрямування (сумарно 22,5 кредити). На даний час на сайті ЗВО викладено ОП 2021 року (<https://ddpu.edu.ua/fvb/images/opp/014m2021.pdf>). Навчальні та робочі плани на сайті не відображено. У навчальному плані, наданому у звіті самоаналізу, не відображено обсягу навантаження для здобувачів заочної форми навчання, що пояснюється рекомендованою ЗВО структурою навчального плану. Цими ж рекомендаціями пояснено відсутність розподілу за семестрами кількості кредитів. Навчальне навантаження здобувачів заочної форми прописано в робочому плані, наданому у відповідь на запити 13 та 15.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП чітко структурована. Передмова містить інформацію про розробників, нормативні документи, базові для розробки ОП. Далі описані мета, характеристика ОП, можливості працевлаштування, особливості навчання і викладання, програмні компетентності та ПРН; ресурсне забезпечення, можливості академічної мобільності. Наступний розділ характеризує обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, їх розподіл за семестрами, кількість кредитів та форму підсумкового контролю. Далі подано таблицю відповідності освітніх компонентів програмним компетентностям та ПРН, структурно-логічну схему компонентів ОП, опис форми атестації здобувачів, матриці

відповідності між ПРН, ЗК, ФК, ОК. Загалом, схема реалізації ОП значною забезпечує досягнення заявлених цілей та ПРН. Відсутність розподілу дисциплін на загальну і фахову підготовку пояснюється діючим в ЗВО Положенням «Про освітні програми ДВНЗ» (URL: <https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/026.pdf>), проте, це ускладнює аналіз ОП та її сприйняття абітурієнтами. Зведення в один семестр ОК12 «Методика викладання біологічних дисциплін» (базової для практики) та ОК13 «Виробнича педагогічна практика» обґрунтоване гарантом можливістю пояснити окремі особливості методики після набуття практичних навичок у ЗОШ, проте, обмежує повноту досягнення ПРН 5, 6, 8, 12. В ОП 2021 року «Методику...» зміщено з 3-го семестру на 1-й, що порушує логіку послідовності вивчення дисциплін циклу фахової підготовки. В ОП відсутня кваліфікаційна робота, як форма атестації, хоча в ОП інших ЗВО, вказаних у «Передмові» серед документів, на підставі яких розроблено освітню програму, така форма наявна. Це пояснюється внутрішнім положенням ЗВО, проте, дещо обмежує можливість перевірки набутих ПРН 2, 7, 15, 16, 19, 20. Аналіз силабусів та робочих програм ОП показує, що для максимального досягнення окремих ПРН бажано переглянути їх зміст. Зокрема, в силабусах, вказаних для забезпечення ПРН 2 (передбачає знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки), не відбито значення для сучасної біології таких галузей, як молекулярна біологія, імунологія, генетика. Цим напрямом приділяється значна увага в сучасній шкільній програмі та програмі ЗНО. У дисциплінах, які забезпечують біологічні компетентності («Вибрані питання сучасної біології» та «Спадкові механізми здоров'я») відсутні дані про імунітет та імунну систему. Імунна система є важливою регуляторною системою організму і одним з провідних факторів спадкових механізмів здоров'я та адаптивних процесів, така ситуація знижує можливості повноцінного забезпечення ПРН 9 (здатність аналізувати... механізми регуляції та адаптації організмів). Відсутність в ОП окремої дисципліни, яка забезпечувала б методичні компетентності при викладанні основ здоров'я, знижує можливості досягнення ПРН 14 (формування... методологічних та педагогічних основ і форм організації занять здоров'язбережувальної спрямованості).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Загалом зміст аналізованої ОПП відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Відсутність виділення в програмі дисциплін загальної та фахової підготовки серед ОК дещо ускладнює характеристику відповідності, таку можливість дав аналіз силабусів, робочих програм дисциплін (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/sylabusy-ta-robochi-prohramy>) та бесіди з гарантом і НПП. Формування педагогічних компетентностей забезпечують ОК3 «Психологія педагогічної діяльності», ОК4 «Професійний імідж фахівця в галузі освіти», ОК12 «Методика викладання біологічних дисциплін», ОК13 «Виробнича педагогічна практика». Додаткові компетентності, важливі для діяльності в ЗОШ, забезпечують ОК7 «Управління закладами освіти» та ОК8 «Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в надзвичайних станах». Біологічні компетентності забезпечують ОК10 «Вибрані питання сучасної біології» та ОК11 «Спадкові механізми здоров'я». Якщо врахувати, що здобувачі, що нині навчаються за ОП, отримали освітній ступінь бакалавра за іншою галуззю, ЕГ вбачає за доцільне розширити кількість таких ОК, тим більше, відповідна порада наявна у наданих рецензіях. З одного боку, силабус ОК10 певною мірою вирішує цю проблему за рахунок розширеного ознайомлення з певними біологічними темами (ботанікою та зоологією), проте, це обмежує можливості акценту на сучасні напрями біології (молекулярну біологію, генетику, імунологію, що відмічено в пункті 2 Критерію 2). ОП 2021 року містить ще одну дисципліну – «Великий біологічний практикум», яка буде вивчатися у 3-му семестрі. ПРН 14 передбачає формування навичок застосування принципів, засобів та методів, методологічних та педагогічних основ і форм організації занять здоров'язбережувальної спрямованості. ЕГ вважає, що реалізація цього ПРН була б ефективнішою за наявності ОК, в якому б характеризувалася методика викладання основ здоров'я. За словами викладача «Методики викладання біологічних дисциплін», такі питання розглядаються на її дисципліні, проте, в силабусі та робочій програмі основам здоров'я приділяється мало уваги: наявна тема практичної роботи «Методика проведення лабораторних і практичних робіт з біології та основ здоров'я» (2 години), тема 3 у тематиці самостійної роботи «Засоби навчання біології та основ здоров'я»; екзаменаційні питання містять кілька пунктів, які стосуються викладання дисципліни «Основи здоров'я». ОП 2021 року містить ОК «Методика навчання біології та основ здоров'я», її зміщено з 3-го семестру на 1-й, проте, її зміст практично дублює зміст ОК 12 (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/sylabusy-ta-robochi-prohramy>).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за аналізованою ОП відбувається за рахунок блоку дисциплін вільного вибору студентів, які складають 25 % (22,5 кредити) від загальної кількості кредитів ЄКТС. Програма 2020 року передбачає вибір 7 дисциплін (одна загальної підготовки (силабуси запропоновані <https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/sylabusy-ta-robochi-prohramy>), 6 – фахової). 2 дисципліни (обидві фахові) читаються у 1-му семестрі, 2 – у 2-му (одна з них – загальної підготовки), 3 – у 3-му семестрі. Дві із запропонованих дисциплін відрізняються за обсягом кредитів від інших, що дещо обмежує обсяг вибору. В оновленій програмі 2021 року всі вибіркові дисципліни мають однакову кількість кредитів, читаються у 2-му та 3-му семестрах і запропоновані одним блоком, що сприяє розширенню можливостей вибору. Згідно з бесідами з гарантом та здобувачами, вибір за ОП 2020 року здійснювався Приймальною комісією, оскільки дисципліни були вже в 1-му семестрі. Тобто, абітурієнти мали певні обмеження в часі для ретельного ознайомлення з пропозиціями вибору. Це стало підставою для зміщення вибірових дисциплін з 1-го семестру в оновленій програмі і є позитивною практикою. Під час зустрічей з фокус-групами також з'ясовано, що група вибіркової дисципліни формується при

мінімальній кількості 7 осіб. Цьому сприяє попереднє обговорення дисциплін в групах. У студентів є можливість вибору відмінних від вибраних більшістю дисциплін з формуванням окремого індивідуального плану (пункт 2.13. Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії студента...), але поки-що такої практики не спостерігалося. Заяви/анкети щодо вибору дисциплін надано у відповідь на запит 22. На основі таких заяв деканатом формуються відповідні групи. Індивідуальні плани студентів денної та заочної форм навчання надано у відповідь на запит 18. Індивідуальній траєкторії сприяє також вибір теми курсової роботи (перелік тем висвітлено на сайті <https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/naukova-robota/naukova-robota-zdobuvachiv>), вибір бази практики (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/uhody-pro-spivpratsiu>). В ЗВО діє практика академічної мобільності (зокрема, закордонної), проте, студенти аналізованої програми не брали у ній участі, що, значною мірою, пояснюється карантинними обмеженнями. У відповідь на запит 6 надано сертифікат Ертуганова А. про онлайн-стажування у Вищій Школі Навчання та Терапії (м. Познань, Польща, 75 годин). Студенти ОП мали можливість прослухати лекторії запрошених науковців, зокрема, закордонних (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/spivpratsia-z-robotodavtsiamy/44-95>); <https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/spivpratsia-z-robotodavtsiamy/35-spivpratsia-z-robotodavtsiamy>), що також сприяє можливості індивідуальної траєкторії. Нормативна база (з посиланнями на сторінки сайту з відповідними Положеннями) формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів детально описана в пункті 2 самоаналізу.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП 2020 року містить одну дисципліну практичної педагогічної підготовки – ОК13 «Виробнича педагогічна практика» обсягом 9 кредитів. Реалізація практики нормується Положенням про практичну підготовку здобувачів ... другого (магістерського) рівня у ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/024.pdf>), де вказано, що мінімальний обсяг практичної підготовки в закладах освіти має складати 10% від загального обсягу ОП, а також Тимчасовим стандартом вищої освіти ЗВО, введеним у дію наказом № 241 від 26.04.2021 (https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/2021/05_may/11/%D0%A2%D0%A1%20014%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%Bo,%20%D0%BC%D0%Bo%D0%B3,%20%D0%B7%D0%Bo%D1%82%D0%B2..pdf), в якому мінімальний обсяг виробничої практики (предметно-фахової та педагогічної) має складати не менше 15% (13,5 кредитів). Це було підставою доповнення в ОП 2021 року ОК «Великий біологічний практикум» (обсягом 4,5 кредити), обсяг педагогічної практики збільшено до 9,5 кредитів. Практика запланована на 3 семестр і поки-що не реалізувалася. Програму практики наведено на сайті: https://ddpu.edu.ua/images/stories/rp/fiz_vih/%D0%9D%D0%Bo%D1%81%D0%BA%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%Bo%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80.%D0%BF%D1%80%D0%Bo%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D0%BC%D0%Bo%D0%B3..pdf. У програмі вказані бази практик, з якими укладені відповідні угоди, керівники цих закладів готові приймати здобувачів, що підтверджено у бесіді з відповідною фокус-групою. Аналіз навчального плану 2020 р., графіка освітнього процесу та розкладу занять засвідчив, що освітній компонент методичного спрямування «Методика викладання біологічних дисциплін» викладається у 3-му навчальному семестрі й не вичитується повністю до початку виробничої педагогічної практики, що зумовлює часткове опанування ФК 5, ФК 6, ФК 13, неповну сформованість ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 12. В ОП 2021 р. цей освітній компонент з оновленою назвою (але не змістом) «Методика навчання біології та основ здоров'я» перенесено в 1 семестр, що не відповідає логічній послідовності вивчення дисциплін циклу фахової підготовки. Згідно з Концепцією розвитку педагогічної освіти (п. 2.5) [обсяг практичної підготовки має складати ... не менше 30 кредитів ... у межах обов'язкової частини магістерських програм]. Окрім ОК 13, практичній підготовці сприяють практичні роботи за всіма ОК (246 годин, 8,2 кредити), зокрема, дисциплінами, які забезпечують формування педагогічних компетентностей або набуття знань у галузі біології та здоров'я людини. Це ОК3 (14 годин), ОК9 (16 годин), ОК10 (40 годин), ОК11 (14 годин), ОК12 (12 годин) – загалом 96 годин, 3,2 кредити. Тобто, на загальну практичну підготовку відведено 17,2 кредита, на фахову практичну підготовку – 12,2 кредита. Таким чином, надалі, при перегляді ОПП необхідно розширювати обсяг практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Спілкування зі здобувачами показало, що вони орієнтуються у понятті soft skills і можуть досить аргументовано вести бесіду з незнайомою аудиторією, орієнтуються в поняттях академічної доброчесності. Кожен силабус містить компонент «Переваги вивчення навчальної дисципліни», який характеризує не лише професійні, але й соціальні навички, яких можна досягти вивченням дисципліни. Значна кількість ПРН (ПРН 6, 7, 12, 13, 15-20) акцентують увагу саме на формування навичок soft skills. Цьому сприяють ОК1 («Філософія освіти і науки»), ОК2 («Академічна доброчесність університетської спільноти»), ОК3 («Психологія педагогічної діяльності»), ОК4 («Професійний імідж фахівця в галузі освіти»), ОК5 («Іноземна мова»), ОК6 («Сучасні інформаційні технології»), ОК7 («Управління закладами освіти»), а також дисципліни вільного вибору (загальної підготовки, «Концепція сталого розвитку»). Особливу позицію у формуванні соціальних навичок займає ОК13 («Виробнича педагогічна практика»), метою якої вказано [формування у здобувачів ... навичок для ухвалення самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних практичних умовах, виховання потреби систематично вдосконалювати свої знання та ефективно їх використовувати у професійній діяльності], а одним із завдань є розвиток [культури професійно-педагогічного спілкування; педагогічної рефлексії здобувачів].

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт спеціалізацій за шифром 014 Середня освіта відсутній. В ЗВО розроблено Тимчасовий стандарт вищої освіти спеціальності 014, який базується на ряді нормативних документів (Закон України «Про вищу освіту», Концепція розвитку педагогічної освіти, Національна рамка кваліфікацій тощо) (https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/2021/05_may/11/%D0%A2%D0%A1%20014%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%Bo,%20%D0%BC%D0%Bo%D0%B3.%20%D0%B7%D0%Bo%D1%82%D0%B2..pdf). Цей стандарт було введено в дію у 2021 році, проте, компетентності, вказані в ОП 2020 року, корелюють з рекомендованими Національною рамкою кваліфікацій. За результатами навчання магістрам присвоюється професійна кваліфікація «вчитель біології та основ здоров'я людини», у ЕГ є певні зауваження до формулювання кваліфікації, оскільки у закладах середньої освіти дисципліна називається «Основи здоров'я», а не «Основи здоров'я людини».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Згідно з навчальним планом, відсоток аудиторного навантаження обов'язкових компонентів складає 27%, самостійної роботи – 73%. За співвідношенням лекцій та практичних робіт наявна певна варіативність, зумовлена специфікою дисциплін. Зокрема, ОК 5 «Іноземна мова» реалізується лише за рахунок практичних робіт, при викладанні ОК10 «Вибрані питання сучасної біології» на лекційний курс відведено 60% від аудиторного навантаження, решту складають не практичні, а лабораторні роботи. ОК13 «Педагогічна практика» у навчальному плані відображена як самостійна робота. Для дисциплін вільного вибору відсоток аудиторного навантаження дещо вищий, ніж у блоці обов'язкових компонентів – 31%, на самостійну роботу відведено 69%; на лекції припадає дещо більша кількість годин, ніж на практичні роботи. Мінімальний об'єм освітніх компонентів – 3 кредити (90 годин). Тематика самостійної роботи за всіма ОК розписана у робочих програмах та силабусах, для її виконання наведено перелік джерел літератури та онлайн-ресурси. Розклад занять наявний на сайті ЗВО. (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentam/rozklad-zaniat>). Тижневе навантаження розподілене відносно рівномірно, не перевищує 17 годин. Відносно рівномірним є також розподіл кредитів за семестрами: 31 кредит у 1-му семестрі, 29 кредитів у 2-му семестрі, 30 кредитів у 3-му. Кількість елементів підсумкового контролю не перевищує 8-ми на семестр, кількість екзаменів не перевищує кількості заліків (8 у 1-му семестрі, 4/4 екзаменів/заліків відповідно; 7 у 2-му семестрі, 3/4; 6 у 3-му семестрі 3/3). Навчальне навантаження, розподіл на аудиторну та самостійну роботу регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу...» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>), розробленим відповідно до Законів України та постанов Кабінету Міністрів України, а також наказів та листів МОН України (розписано в п. 1.2. Положення). Загалом, обсяг компонентів ОНП та їх розподіл відповідає нормам чинного законодавства. Здобувачі на зустрічі позитивно давали позитивні відгуки про освітній процес.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не відбувається, нормативні документи щодо дуальної освіти ЗВО не розроблялися.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивною практикою реалізації ОП за Критерієм 2 є запрошення науковців, зокрема, закордонних, для читання лекцій поза освітнім процесом, що сприяє формуванню індивідуальної траєкторії здобувачів. Наявні приклади онлайн-стажування здобувачів ОП у закордонних закладах з підтвердженням сертифікатом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Наявні певні технічні особливості, які ускладнюють аналіз ОП та навчального плану: в ОП відсутній розподіл обов'язкових компонент на загальну і фахову підготовку; навчальні плани відсутні на сайті; у наданому навчальному плані не відображено розподіл кредитів за семестрами та обсягу навантаження для здобувачів заочної форми навчання (хоча на титулі вказано обидві форми), їх навантаження можна простежити лише в робочому плані. В ОП

відсутня кваліфікаційна робота, як форма атестації, хоча в ОП, наведених як зразок, така форма є. Її наявність бажана згідно з рекомендаціями Концепції розвитку педосвіти щодо мобілізації наукової діяльності магістрантів та для ефективної перевірки набутих ПРН 2, 7, 15, 16, 19, 20. Окремі силабуси та робочі програми ОП не містять матеріалу, необхідного для повноцінного забезпечення певних ПРН (матеріалу по досягненнях молекулярної біології, імунології, генетики тощо для формування ПРН 2; матеріалу по імунології для забезпечення ПРН 9). В ОП відсутня окрема дисципліна, яка забезпечувала б методичні компетентності для викладання основ здоров'я, що обмежує досягнення ПРН 14, матеріал щодо цього в «Методиці викладання біологічних дисциплін» та оновленій версії 2021 року обмежений; є проблеми розташування методичних дисциплін в структурно-логічних схемах обох версій ОП. Магістрам присвоюється професійна кваліфікація «вчитель біології та основ здоров'я людини», проте, у ЗОШ дисципліна називається «Основи здоров'я», а не «Основи здоров'я людини». Рекомендації: вказані технічні особливості зумовлені внутрішніми положеннями ЗВО і можуть розглядатися як фактори автономії закладу. Закладу рекомендується проаналізувати вказані зауваження і зробити відповідні висновки щодо оптимізації структури ОП та навчальних планів. Згідно з Методичними рекомендаціями щодо розроблення стандартів вищої освіти, навчальний план має відобразити форми проведення навчальних занять та їх обсяг (незалежно від форми навчання). Навчальні плани для обох форм навчання бажано висвітлювати на сайті. ЕГ рекомендує переглянути зміст дисциплін, які забезпечують формування фахових компетентностей у галузі біології та методики викладання основ здоров'я: додати розділи про галузі сучасної біології, які активно розвиваються і мають прикладне значення для людства (молекулярна біологія, генетика, вірусологія, імунологія тощо); висвітлити значення імунної системи регуляторної та складової спадкових механізмів здоров'я; виділити методику викладання основ здоров'я в окрему дисципліну або розширити матеріал у дисципліні ОП 2021 року «Методика навчання біології та основ здоров'я», визначитися з оптимальним семестровим розташуванням методичних дисциплін. Рекомендується також уточнити професійну кваліфікацію випускників.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За результатами аналізу ОП виявлено певні технічні особливості, які можна класифікувати як недоліки за підкритерієм 2.1, проте, вони зумовлені розробленими в ЗВО внутрішніми нормативними документами і, таким чином, є факторами автономії закладу. Навчальні плани можна вже зараз викласти на сайті ЗВО. Вказані ЕГ недоліки змісту освітніх компонентів щодо проблем максимального досягнення оголошених ПРН частково можна ліквідувати зміною чи розширенням матеріалу, оскільки ці дисципліни продовжують читатися зараз, у 3-му семестрі. ЕГ враховує також те, що це перша акредитація не лише даної ОПП, але й перша акредитація за новими правилами у ЗВО загалом, тобто, поки-що відсутній досвід виявлення певних прогалин у реалізації освітнього процесу. Відповідно, за Критерієм 2 ОПП відповідає оцінці В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП чіткі, зрозумілі, прозорі, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО: <https://pk.ddpu.edu.ua/>; <https://pk.ddpu.edu.ua/ppbaz2021.pdf> Згідно з правилами, вступити на освітню програму для отримання ОС «Магістр» можуть особи, які здобули ОС бакалавра, магістра (чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) (п. 2.1 Правил). У Правилах вказано загальні умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти, джерела фінансування для отримання вищої освіти, умови формування обсягів прийому та обсягів державного замовлення, терміни та організацію прийому заяв та документів, порядок конкурсного відбору та зарахування на навчання, описано спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти особливості вступу пільгових категорій. Зрозумілість та доступність Правил прийому підтверджена у спілкуванні зі здобувачами.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

При вступі на навчання за ОПП 2020 та 2021 року враховувався пункт 3.3: ([Особа може вступити до базового університету ДДПУ для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки) за умови успішного проходження вступних випробувань]), оскільки випуску бакалаврату за спеціальністю «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини» в ЗВО ще не було. На запитання ЕГ щодо [додаткових вимог для такої категорії осіб] отримано відповідь від гаранта та голови фахової комісії, що головна вимога – демонстрування належного базового рівня

знань в галузі біології та методики викладання природничих дисциплін, які передбачені програмою вступних випробувань (https://ddpu.edu.ua/pk/programi/mag/biol_fah.pdf). Програма містить, крім переліку питань та зразка білета, достатню кількість джерел літератури, необхідних для успішної підготовки. Певними недоліками є те, що рекомендована з ботаніки література 80-х чи 90-х років. Голова фахової атестаційної комісії подає програму вступного іспиту, екзаменаційні білети та критерії оцінювання відповіді на затвердження голові приймальної комісії не пізніше, ніж за три місяці до початку прийому документів. Під час вступних випробувань фахова атестаційна комісія керується Положенням про приймальну комісію у ДДПУ (<https://pk.ddpu.edu.ua/ppk.pdf>). За необхідності може бути сформована Апеляційна комісія (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/034.pdf>). Випадків апеляції при вступі за ОП не було. Фахове випробування проводиться у вигляді тестування з одиничним вибором відповідей. Конкурсний бал формується на основі фахового випробування (ваговий коефіцієнт 0,7), іспиту з іноземної мови (ваговий коефіцієнт 0,3) та середнього балу документа про вже здобутій освітній ступінь. Правилами передбачена можливість нарахування додаткових балів за фахові публікації та успішну участь у фахових олімпіадах.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в ДВНЗ «ДДПУ» регламентується кількома документами. У Положенні про організацію освітнього процесу (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>) характеризується саме поняття академічної мобільності, розписано, хто має право на її реалізацію і права під час реалізації, форми та керівництво, можливість визнання результатів. Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/006.pdf>) визначає цілі і завдання академічної мобільності, інформаційне забезпечення та інформаційний супровід академічної мобільності, організаційне забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу, порядок відбору учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності, порядок визнання та перерахування результатів, права та обов'язки учасників академічної мобільності, вимоги до оформлення звіту за результатами виконання програми академічної мобільності. У додатках наявні зразки заяв, протоколів, угод тощо. У разі переведення здобувача до ДДПУ з іншого ЗВО для визнання результатів навчання керуються Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які здобувають ВО, та надання академічної відпустки у ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/022.pdf>). До закладу, у якому навчався здобувач, надсилається письмовий запит щодо одержання його особової справи; перерахування здійснюється на підставі наданої академічної довідки. За період існування ОП практика академічної мобільності чи переведення з інших ЗВО не відбувалося.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в отриманих у неформальній освіті, реалізується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>), а також Положення про порядок визнання та зарахування результатів неформальної освіти здобувачів у ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/019.pdf>). Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (пункт 4.6), здобувачі мають можливість отримати певні компетентності за освітніми програмами, які не передбачають присвоєння визнаних державою освітніх кваліфікацій і є доповненням до формальної освіти (реалізуються у вигляді коротких курсів, семінарів тощо). Такі результати можуть бути визнаними та перерахованими відповідно до Положення про порядок визнання та зарахування результатів неформальної освіти. Визнання проводиться у семестрі, який передє семестру (або протягом цього семестру), в якому передбачено вивчення нормативної дисципліни, дотичної до отриманих у неформальній освіті результатів. Визнання можливе в обсязі, що не перевищує 10% від загального обсягу кредитів ОП (не більше 3 кредитів на магістерському рівні у межах навчального року) і реалізується за схемою: після подання здобувачем заяви на ім'я ректора (з доданими сертифікатами, дипломами, свідоцтвами тощо) розпорядженням першого проректора з науково-педагогічної роботи створюється комісія складом не менше трьох осіб. Вона визначає можливість визнання отриманих результатів з урахування форм, обсягів та термінів навчання. Після документального оформлення наслідків роботи комісії трансфер кредитів здійснюється відповідальним працівником деканату шляхом внесення результатів в журнал обліку академгруппи та індивідуальний план здобувача. Випадки перерахування результатів здобувачам Ертуганову А. (пройшов онлайн-стажування у Вищій Школі Навчання та Терапії; зараховано 8 годин лабораторних робіт та 22 години самостійної роботи з дисципліни «Вибрані питання сучасної біології»; є співавторами збірки матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми фізичного виховання та здоров'я людини» (Слов'янськ, 2019), зараховано 4 годин практичних робіт та 11 годин самостійної роботи з дисципліни «Методологія наукових досліджень (за спеціальністю)»), Кочергіній А. (є співавторами збірки матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми фізичного виховання та здоров'я людини» (Слов'янськ, 2019), зараховано 4 годин практичних робіт та 22 години самостійної роботи з дисципліни «Методологія наукових досліджень (за спеціальністю)»), Кошелю І. (брав участь у створенні колективної монографії «Problems and prospects of territories' socio-economic development» (The Academy of Management and Administration in

Ороле, Ополе, Польща, 2019), зараховано 4 годин практичних робіт та 22 години самостійної роботи з дисципліни «Методологія наукових досліджень (за спеціальністю)» підтверджені протоколами, завантаженими у справу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною практикою під час реалізації ОПП за Критерієм 3 є випадки зарахування результатів, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Програма фахового вступного іспиту містить дещо застарілу літературу з ботаніки. Рекомендації: оновити в Програмі фахового вступного випробування перелік рекомендованої літератури.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОПП загалом відповідає вимогам всіх підкритеріїв Критерію 3. ДДПУ забезпечує належний доступ до Правил прийому та Програми вступного випробування, здобувачі знайомі з їх особливостями та схемою визнання результатів навчання під час академічної мобільності чи у неформальній освіті. Наявні випадки реалізації положень за підкритерієм 3.4. Недоліки незначні, технічного характеру, не впливають на якість підготовки здобувачів. Це дає ЕГ підстави оцінити ОПП в ДДПУ за Критерієм 3 рівнем відповідності B.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання сприяють такі форми організації освітнього процесу: лекції (традиційні, лекції-візії, проблемні, лекції-дискусії, лекції-презентації, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання), практичні та лабораторні заняття, консультації, екскурсії, самостійна робота, педагогічна практика. Традиційні та інноваційні методи навчання і викладання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, проєктні, здоров'язбережувальні технології), які застосовуються в межах ОПП, сприяють формуванню здатностей до реалізації практичних результатів навчання у професійній діяльності. Для визначення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти формами й методами навчання і викладання проводяться щосеместрові опитування у формі письмових on-line або анкет, які містять запитання щодо зрозумілості, доступності й застосування новітніх форм і методів навчання (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/orutuvannia>). Інтерв'ювання студентів засвідчило, що вони можуть впливати на вибір методів навчання, висловлюючи власну думку в безпосередньому спілкуванні з викладачем. Принципи академічної свободи та студентоцентрикований підхід реалізуються також у виборі навчальних дисциплін (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/018.pdf>), керівника і тематики курсових робіт (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/naukova-robota/naukova-robota-zdobuvachiv>), методики їх виконання, виборі баз практик (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/osvitni-prohramy/osvitnia-prohrama-014-serednia-osvita-biolohiia-ta-zdorovia-liudynu/mahistratura/bp>), проведенні наукових досліджень, через можливість навчатися за індивідуальним графіком (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/021.pdf>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформування учасників освітнього процесу щодо особливостей вивчення освітніх компонентів здійснюється вчасно та в доступній формі. Здобувачі вищої освіти мають змогу познайомитися з метою, змістом, загальними та фаховими компетентностями, програмними результатами навчання, методами викладання, формами, методами і засобами діагностики результатів навчання, критеріями оцінювання у межах кожного освітнього компонента із силабусів та робочих програм навчальних дисциплін, які розміщено у вільному доступі на сайті кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/osvitni-prohramy/osvitnia-prohrama-014-serednia-osvita-biolohiia-ta-zdorovia-liudyny/mahistratura/pdnp-2>). У спілкуванні з майбутніми вчителями було з'ясовано, що інформацію про тематику лекційних, практичних і лабораторних занять, самостійної роботи, критерії оцінювання окремих видів діяльності, терміни складання навчальної дисципліни вони отримують безпосередньо від викладача на першому занятті. Комунікація студентів і викладачів стосовно опанування освітніх компонентів здійснюється також у формі консультацій, через електронну пошту, дистанційну платформу Moodle.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми здійснюється у процесі: - виконання експериментальної частини курсових робіт з методики викладання біологічних дисциплін; - проходження виробничої педагогічної практики, програмою якою передбачено дослідження психолого-педагогічних особливостей класного колективу, особливостей освітнього процесу в старшій школі (https://ddpu.edu.ua/images/stories/rp/fiz_vih/%D0%9D%D0%B0%D1%81%D0%BA%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80.%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D0%BC%D0%B0%D0%B3.pdf); - опанування освітніх компонентів, спрямованих на розвиток дослідницьких умінь і навичок («Методологія наукових досліджень», «Вибрані питання сучасної біології», «Спадкові механізми здоров'я», «Сучасні інформаційні технології»); - роботи в наукових гуртках та проблемних групах (<https://ddpu.edu.ua/fvb/images/%D0%9D%D0%B0%D0%BA.%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%82%D0%BA%D0%B8%20%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D1%96%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8.pdf>); - роботи в науково-дослідній лабораторії «Функціональної і психофізіологічної діагностики різних груп населення та оздоровчо-реабілітаційних технологій» (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/naukova-robota/laboratoriia-funktsionalnoi-diahnostyky>); - виконання кафедральних науково-дослідних тем (відповідь на запит п. 9 від 26.09.2021 р.). Результати наукових досліджень здобувачі вищої освіти представляють на традиційній університетській Міжнародній заочній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми фізичного виховання та здоров'я людини», Обласних, Всеукраїнських і Міжнародних науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт (відповідь на запит п. 5 від 26.09.2021 р.; <https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/naukova-robota/naukova-robota-zdobuvachiv>), у збірнику наукових праць факультету (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/naukova-robota/aktualni-problemy-fizychnoho-vykhovannia-ta-zdorovia-liudyny>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів відповідно до Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/039.pdf>), Положення про розроблення, оформлення та затвердження робочої програми навчальної дисципліни у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/008.pdf>), Положення про розроблення, оформлення та затвердження навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/017.pdf>) з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Оновлення переліку й змісту освітніх компонентів здійснюється також і на основі побажань, пропозицій, зауважень роботодавців, здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів. Так, після перегляду ОП в 2021 році підсилено практичний складник, а саме: додано виробничу предметно-фахову практику (4,5 кредити), курсову роботу з методики навчання біології та основ здоров'я (3 кредити), навчальну дисципліну «Великий біологічний практикум» (4, 5 кредити). Наукові дослідження, які проводяться учасниками освітнього процесу на базі науково-дослідної лабораторії «Функціональної і психофізіологічної діагностики різних груп населення та оздоровчо-реабілітаційних технологій» під керівництвом професора В. В. Дичка, є джерелом оновлення змісту освітніх компонентів. Порівняльний аналіз робочих програм навчальних дисциплін, силабусів двох останніх навчальних років послідовно засвідчив часткове оновлення їхнього змістового наповнення відповідно до новітніх наукових досягнень та сучасних практик. Проте у деяких силабусах і робочих програмах навчальних дисциплін представлені лише кількісні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» регулюється Положенням про організацію наукової, науково-технічної діяльності у «ДДПУ»

(<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/027.pdf>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/006.pdf>) і координується проректором з науково-педагогічної роботи в межах делегованих ректором повноважень, Українсько-польським міжнародним центром освіти і науки (<https://ddpu.edu.ua/index.php/home/ukrainsko-polskyi-mizhнародnyi-tsentr>). ЗВО реалізує інституційну політику та стратегію міжнародного академічного співробітництва: учасники освітнього процесу мають вільний доступ до міжнародних наукометричних баз даних; публікуються у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або WoS (В.В. Дичко, І.В. Кушакова, В.Є. Бобирев – відповідь на запит 2 від 26.09.2021 р.); є співавторами колективної міжнародної монографії «Problems and prospects of territories' socio-economic development» (The Academy of Management and Administration in Opole, Польща, 2019 р.; доценти І.Ю. Курільченко, І.В. Кушакова, магістрант І. Кошель – відповідь на запит 5 від 26.09.2021 р.); беруть участь у міжнародних стажуваннях (НПП В.В. Дичко, П.О. Радзівський, І.В. Кушакова, Ю.С. Клименко, В.Є. Бобирев, здобувач А. Ертуганов пройшли онлайн-стажування у Вищій Школі Навчання та Терапії у Польщі 2021 р. (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/naukova-robota/pidvyshchenniavykladatskoi-maisternosti>)). У ході бесіди з проректором з науково-педагогічної роботи С.О. Чайченко було з'ясовано, що здобувачі вищої освіти з інших ОП беруть участь у міжнародних програмах академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивною практикою реалізації ОП за Критерієм 4 є створення Українсько-польського міжнародного центру освіти і науки, на базі якого науково-педагогічні працівники проходять стажування у польських закладах вищої освіти. Функціонування науково-дослідної лабораторії «Функціональної і психофізіологічної діагностики різних груп населення та оздоровчо-реабілітаційних технологій» забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Низька участь здобувачів вищої освіти у міжнародних заходах: наукових конференціях, форумах, конгресах, грантах тощо. Відсутня академічна мобільність студентів цієї ОП, що пояснюється складною епідеміологічною ситуацією в світі загалом, і в Україні зокрема. Рекомендації: ЕГ рекомендує посилити як міжнародну, так і внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу на основі дистанційних технологій навчання, участь у грантових програмах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за освітньою програмою загалом відповідні Критерію 4. За підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, встановлена повна відповідність. За підкритерієм 4.5 – часткова відповідність. Виявлені недоліки щодо академічної мобільності здобувачів вищої освіти, реалізації грантових проєктів суттєво не впливають на якість реалізації ОП, що дає змогу поставити рівень відповідності В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Донбаський держаний педагогічний університет» унормовуються Положенням про організацію освітнього процесу у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/002.pdf>), Положенням про контрольні заходи у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>), Положенням про написання і оформлення курсових робіт у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/002.pdf>), які є у вільному доступі на сайті ЗВО для всіх учасників освітнього процесу. Види поточного та підсумкового контролю (тестування, есе, колоквіуми, модульні контрольні роботи, семестрові екзамени, заліки, звіти з практик, атестація) є чіткими, бо дозволяють

оцінити рівень навчальних досягнень студентів на різних етапах опанування освітнім компонентом, на завершальному етапі навчання на певному рівні вищої освіти. У ЗВО застосовується накопичувальна система оцінювання: [за національною п'ятибальною шкалою для екзаменів («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно»); національною двобальною шкалою для заліків («зараховано», «не зараховано»); за 100-бальною шкалою]. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднюється до початку навчання на сайті ЗВО та розміщено у програмах навчальних дисциплін, силабусах (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/sylabusy-ta-robochi-prohramy>), повідомляється викладачем на першому навчальному занятті. Розклад екзаменаційних сесій оприлюднюється за місяць на дошці оголошень факультету. Результати оцінювання заносяться до паперового журналу обліку успішності академічної групи. У період дистанційного навчання ця інформація є доступною на платформі Moodle. За результатами сесій складається рейтинг успішності студентів (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/pryznachennia-ta-vyplaty-stypendii>). Форми контролю та критерії оцінювання є зрозумілими для студентів, про що свідчить аналіз щосеместрових опитувань здобувачів вищої освіти (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/opytuvannia>) та інтерв'ювання студентів під час зустрічей з фокус-групою. Аналіз силабусів, робочих програм навчальних дисциплін засвідчив наявність кількісної шкали оцінювання і відсутність у деяких з них якісних показників критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Наявні показники критеріїв оцінювання у силабусах і програмах є здебільшого формалізованими, загальними і не відбивають специфіки вивчення певного освітнього компоненту.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Державний стандарт зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти наразі не затверджено, він перебуває на стадії розробки. У процесі розробки ОП 2020 р. і визначення форми підсумкової державної атестації здобувачів вищої освіти робоча група послуговувалась внутрішніми нормативними документами ЗВО: Положенням про організацію освітнього процесу у «ДДПУ», Положенням про контрольні заходи у «ДДПУ», Положення про освітні програми у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/026.pdf>), а у 2021 р. ще й внутрішнім Тимчасовим стандартом вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/2021/05_may/11/%D0%A2%D0%A1%20014%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%Bo,%20%D0%BC%D0%Bo%D0%B3.%20%D0%B7%D0%Bo%D1%82%D0%B2..pdf). Ці документи визначають форму атестації – [виключно у формі атестаційного екзамену] (пп. 2.6. Положення про розроблення навчальних планів та реалізацію вибіркості варіативної складової навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/018.pdf>)). ОП передбачено комплексний атестаційний екзамен з біології та методики викладання біології, який проводиться у тестовій формі. Програма атестаційного екзамену (відповідь на запит 20 від 25.09.2021 р.) передбачає перевірку рівня сформованості компетентностей і програмних результатів навчання, що стосуються вчителя біології. У програмі не передбачено оцінювання компетентностей і програмних результатів навчання, які забезпечують підготовку майбутнього вчителя основ здоров'я. Підсумкова державна атестація не виокремлена в окремий освітній компонент в ОП і на її підготовку не передбачено норм часу (кредитів, годин). Виконання кваліфікаційної магістерської роботи не передбачено.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі документи, які регламентують організацію і проведення контрольних заходів, висвітлено на сайті університету, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечується відкритою процедурою оцінювання результатів навчальних досягнень майбутніх учителів. [На останньому аудиторному занятті викладач має оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (за присутності академічної групи) накопичені ними бали поточного оцінювання за результатами навчання з навчальної дисципліни]. Студенти мають право підвищити оцінку під час складання екзамену в період сесії. У бесіді зі здобувачами вищої було з'ясовано, що вони обізнані з правилами проведення контрольних заходів, вони є чіткими та зрозумілими для них. Однак, студенти мало поінформовані про процедуру повторного складання форм контролю, оскільки таких випадків на ОП не зафіксовано. Процедури оскарження результатів контрольних заходів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів унормовані Положенням про організацію освітнього процесу в ДДПУ, Положенням про контрольні заходи у ДДПУ, Положенням про апеляційну комісію у ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/004.pdf>), Порядком врегулювання конфліктних ситуацій «ДДПУ»

(<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%B2%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%Bo%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%81%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%Bo%D1%86%D1%96%D0%B9%20%20%D0%94%D0%94%D0%9F%D0%A3.pdf>). Інтерв'ювання студентів, аналіз on-line анкет показали, що здобувачі вищої освіти ознайомлені з цими процедурами і на ОП вони не застосовувалися.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регулюється спеціально розробленим Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>) та іншими документами. В університеті працює комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка діє на підставі Положення про комісії з питань етики та академічної доброчесності в ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/013.pdf>), до якої можуть звернутися учасники освітнього процесу в разі виникнення питань, проявів порушення академічної доброчесності. ЗВО здійснює популяризацію академічної доброчесності через уведення обов'язкових ОК «Академічна доброчесність університетської спільноти», «Методологія наукових досліджень (за спеціальністю)»; проведення «Тижнів академічної доброчесності»; роз'яснювальної роботи кураторами академічних груп, керівниками курсових робіт. На зустрічі із фокус-групами викладачів, студентів ОП, представників студентського самоврядування ЗВО встановлено, що в університеті існує культура академічної доброчесності. Так, централізована технічна перевірка дисертаційних робіт здійснюється за допомогою програмного забезпечення системи «Unicheck», а самоперевірка наукових і академічних текстів, курсових робіт, випускових кваліфікаційних робіт здобувачами та викладачами – онлайн-програм «AntiPlagiarism.NET», «Plagiarisma», «Content-watch» та ін. Ведеться моніторинг дотримання принципів академічної доброчесності через онлайн-анкету, усне опитування студентів. ЗВО застосовує низку заходів щодо порушення принципів академічної доброчесності, які визначені Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у «ДДПУ».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявна культура академічної доброчесності, яка охоплює всі складники освітнього процесу. Дієвою є політика академічної доброчесності, спрямованої на популяризацію та запобігання порушення принципів доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність у деяких робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах якісних показників критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Не передбачено написання випускової кваліфікаційної магістерської роботи. Атестаційний екзамен у тестовій формі не забезпечує перевірку рівня сформованості компетентностей і програмних результатів навчання випускника як вчителя основ здоров'я. Рекомендації: Переглянути робочі програми навчальних дисциплін та силабуси і доповнити критерії оцінювання якісними показниками. Передбачити в ОП 2022 р. виконання магістерського дослідження як одну із форм атестації випускників. Розширити зміст комплексного атестаційного екзамену питаннями з основ здоров'я та методики навчання, можливо, змінити його назву в ОП 2022 р., як-от: атестаційний екзамен з біології, основ здоров'я та методик їх навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Виявлені недоліки у межах підкритеріїв 5.1, 5.2 зумовлені розробленими в ЗВО внутрішніми нормативними документами, не впливають на якість підготовки здобувачів ОП. Зазначені недоліки можна виправити цього року шляхом доповнення змісту комплексного атестаційного екзамену, включенням якісних критеріїв оцінки навчальних досягнень учнів у деякі силабуси і робочі програми навчальних дисциплін. Це дозволяє поставити рівень відповідності В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відбір викладачів до викладання певного освітнього компоненту здійснюється на конкурсній основі та з урахуванням їх академічної та професійної кваліфікації. Реалізація ОП здійснюється викладачами, які мають належну академічну й професійну кваліфікації, що підтверджено документами про базову освіту, про наукові ступені та вчені звання, сертифікатами та довідками про підвищення кваліфікації та стажування, науковими доробками, досвідом роботи за певною спеціальністю. Розподіл НПП працівників, задіяних в реалізації ОП, за критерієм вік має такі показники: НПП до 34 років включно – 7,14 %, від 36 до 60 років – 85,72 %, від 61 року і більше – 7,14 %. За науковим ступенем: 100 % мають ступінь, з них – 7,14 % докторів наук, 92,86 % – кандидатів наук. За вченим званням: 92,86 % мають вчене звання, з них 85,72 % – вчене звання доцента, 7,14 % – звання професора. За критерієм «наявність сертифікату В1/В2 з іноземної мови»: 50 % НПП мають сертифікат з іноземної мови В1/В2 або диплом магістра/спеціаліста з іноземної філології (відповідь на запит 4 від 24.09.2021 р.). Високий професіоналізм викладачів забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених ОП. НПП продовжують активно працювати над науковими темами, зокрема, на базі науково-дослідної лабораторії «Функціональної і психофізіологічної діагностики різних груп населення та оздоровчо-реабілітаційних технологій», про що свідчать публікації останніх років у фахових виданнях.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Професіоналізм викладачів враховується під час конкурсного відбору відповідно до Порядку щодо проведення конкурсу при заміщенні посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ «ДДПУ» та укладення з ними трудових договорів (контрактів) ([https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BC%20%D0%9D%D0%9F%D0%9F_2021\(%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F\).pdf](https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BC%20%D0%9D%D0%9F%D0%9F_2021(%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F).pdf)). У процесі конкурсного відбору враховується якість науково-дослідної та навчально-методичної діяльності викладачів, відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації освітнім компонентам, які забезпечує науково-педагогічний працівник. Процедури конкурсного відбору є прозорими та відкритими. Оголошення про проведення конкурсу оприлюднюється на сайті університету, друкується в засобах масової інформації. Конкурсна комісія колегіально приймає рішення та надає всім учасникам конкурсу рівні можливості на заміщення посад.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу під час обговорень та перегляду освітньо-професійної програми, що підтверджено протоколами засідання кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/protokolyrozshyrenykh-zasidan-kafedry>). У процесі виконання завдань виробничої педагогічної практики вчителі-практики є наставниками, надають консультаційно-методичну допомогу в проведенні уроків, виховних заходів (відповідь на запит 3 від 24.09.2021 р.). Вони працюють на громадських засадах. До складу державної екзаменаційної комісії у грудні 2021 р. планується увести на умовах погодинної оплати праці директорку Слов'янської загальноосвітньої школи № 8, вчителя вищої кваліфікаційної категорії С.В. Делеске, що підтверджено на зустрічі з фокус-групою роботодавців.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» наявна практика залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять. Вони працюють на безоплатній основі, на громадських засадах. Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців було підтверджено проведення дистанційних лекційних занять з фахових дисциплін доцентом Сумського ДПУ ім. А.С. Макаренка Л.П. Міронець. Доктор біологічних наук, професор кафедри інновацій і управління системами безпеки Ченстоховського політехнічного університету Польщі М.П. Закусило провела відкриту гостьову лекцію з навчальної дисципліни «Спадкові механізми здоров'я». У межах ОП активно використовується досвід професіоналів-практиків природно-рекреаційного потенціалу регіону. Так головний спеціаліст науково-дослідного відділу Регіонального ландшафтного парку «Краматорський» О.І. Погребняк, фахівець з екологічної освіти Г.М. Семеніхіна РЛП «Клебан-Бик» провели онлайн-екскурсії природоохоронними об'єктами Донецької області (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/spivpratsia-z-robotodavtsiamy>). Здобувачі вищої освіти схвально оцінюють такі практики.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми підвищення кваліфікації, підвищення кваліфікації в інших ЗВО, міжнародні стажування, участь у наукових проєктах тощо, що регламентовано Положенням про безперервний професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/011.pdf>). Так на базі ДЗ «Луганський національний університет імені Т.Г. Шевченка» у 2020 році пройшли підвищення кваліфікації В.В. Дичко, П.О. Радзівський, І.В. Кушакова, І.Ю. Курільченко, О.А. Дичко, Ю.С. Клименко, В.Є. Бобирєв. НПП В.В. Дичко, П.О. Радзівський, І.В. Кушакова, Ю.С. Клименко, В.Є. Бобирєв, здобувач А. Ертуганов пройшли онлайн-стажування у Вищій Школі Навчання та Терапії у Польщі 2021 р. (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/naukova-robot/pidvyshchennia-vykladatskoj-maisternosti>). Викладачі підвищують свій професіоналізм на Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференціях, є авторами посібників, підручників, наукових статей.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Видами стимулювання викладацької майстерності в університеті є: матеріальні заохочення (відповідно до Положення про преміювання працівників ДДПУ (<http://ddpu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/02/bonuses.pdf>)), моральні стимулювання (нагороди, грамоти, подяки, відзначення НПП у звітах ректора, деканів, рейтингу викладачів згідно з Положенням про порядок морального заохочення працівників та здобувачів ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B7%D0%B0%D0%BE%D1%85%D0%BE%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2%20%D0%94%D0%94%D0%9F%D0%A3.pdf>)). Інтерв'ювання викладачів, гаранта ОП, представників адміністрації ЗВО засвідчило, що підставою для такого стимулювання є: захист дисертаційних досліджень, першість у рейтингу викладачів університету, видання підручників, посібників, статей, які індексуються базами даних Scopus та Web of Science, організація наукових заходів, сумлінну працю та відповідальне ставлення до посадових обов'язків та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Наявна ефективна система стимулювання професійного розвитку НПП, викладацької майстерності через матеріальні та моральні заохочення. НПП мають можливість продовжувати наукові дослідження та залучати до них здобувачів на базі науково-дослідної лабораторії «Функціональної і психофізіологічної діагностики різних груп населення та оздоровчо-реабілітаційних технологій».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Роботодавці, професіонали-практики, експерти галузі поки що долучаються до організації й реалізації освітнього процесу лише на волонтерських засадах, без оплати праці. Рекомендації: Посилити роботу щодо залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до організації й реалізації освітнього процесу на умовах оплати праці (сумісництво, погодинна оплата праці тощо).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП загалом відповідає підкритеріям Критерію 6. Виявлені незначні недоліки суттєво не впливають на якість ОП, що є підставою для оцінювання рівнем В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Ресурси закладу вищої освіти значною мірою забезпечують цілі ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» і є розгалуженою інфраструктурою університету. Експертній групі частково продемонстрували її під час онлайн-зустрічі гарант ОП, викладачі та співробітники університету, які забезпечують освітній процес за аналізованою ОПП. ЕГ відмітила наявність спеціалізованих кабінетів, оснащених сучасним засобами навчання, а саме: муляжі, прилади для сучасного навчання та наукової роботи, барельєфні моделі тощо. Бібліотечний фонд достатній для забезпечення діяльності ОП (<https://lib.ddpu.edu.ua/>). Засоби ЗВО задовольняють потреби здобувачів як у навчанні, так і у сфері дозвілля, спорту, про що під час інтерв'ювань неодноразово повідомляли здобувачі ОП. Ресурсом для навчання у період дистанційного навчання є система Moodle (<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/>). Матеріально-технічні ресурси університету в загальному забезпечують основну мету та програми – підготовку сучасних фахівців у галузі О1. Освіта/Педагогіка. ЕГ вважає недоліком відсутність спеціалізованого кабінету методики викладання біології та основ здоров'я, це знижує ефективність досягнення ПРН 6, 11, 12, 14.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі мають можливість користуватися всіма доступними ресурсами університету. Наявні сучасні аудиторії з роздатковим та методичним матеріалом, приладами, вони забезпечені мультимедійним та спеціалізованим обладнанням. Також здобувачам наданий вільний доступ до наукометричних баз та бібліотечних фондів, зокрема, доступ до періодичних видань. Здобувачі мають доступ до роботи творчих центрів, що підтверджено під час інтерв'ювання (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/tvorchi-tsenry>). Під час бесід з різними фокус-групами було отримано інформацію про наявність коворкінг-центру у гуртожитку №2. На факультеті фізичного виховання створений волонтерський загін «Фенікс», а здобувач даної ОП 2 курсу денної форми навчання Антон Ертуганов є його учасником, під час онлайн-зустрічі він повідомив, що даний волонтерський загін займається допомогою людям похилого віку. В університеті створено Центр кар'єри та соціально-психологічної підтримки, який діє на підставі затвердженого положення (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/023.pdf>), (<https://ddpu.edu.ua/cc/>). У ЗВО здійснюється опитування здобувачів щодо їх задоволення освітнім процесом ([https://ddpu.edu.ua/images/stories/opituvannya/05_2021/Facultet_fizichnogo_vihovannya/%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D0%A1%D0%BF%D0%B5%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20014%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20\(%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%E2%80%99%D1%8F%20%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8\).pdf](https://ddpu.edu.ua/images/stories/opituvannya/05_2021/Facultet_fizichnogo_vihovannya/%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D0%A1%D0%BF%D0%B5%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20014%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20(%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%E2%80%99%D1%8F%20%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8).pdf)).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Гуртожитки, в яких проживають здобувачі ОП, мають хороший стан та забезпеченні всім необхідним майном, що зазначили під час спілкування різні фокус-групи. Здобувачі ЗВО задоволені умовами проживання та мають змогу проводити активне дозвілля у коворкінг-центру гуртожитку №2, користуватися послугами спортивних секцій, забезпечених необхідним обладнанням. В навчальному закладі існує Центр кар'єри та соціально-психологічної підтримки, який діє на підставі затвердженого положення (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/023.pdf>), (<https://ddpu.edu.ua/cc/>); інформацію про центр мають і здобувачі і працівники ЗВО, що неодноразово було зазначено під час зустрічей. Приміщення ЗВО, відповідно до чинного законодавства, обладнані засобами протипожежної безпеки, мають пожежні гідранти, вогнегасники, евакуаційні плани та інформаційні таблички, що було встановлено під час онлайн-огляду стану приміщень університету. Також під час інтерв'ювання інженер з охорони праці зазначила, що здобувачам на початку семестру проводять відповідні інструктажі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти шляхом забезпечення нормативними документами університету, які висвітлені на офіційному сайті (<https://ddpu.edu.ua/index.php/navihatsiia/reistr-normatyvnoi-bazy>). Організаційну та інформаційну підтримку здобувачі другого освітнього рівня отримують також завдяки тісній співпраці з викладачами, які забезпечують ОП і поширюють у соціальних мережах та на сайті університету актуальну інформацію (<https://ddpu.edu.ua/index.php>). Під час інтерв'ювання здобувачі зазначали, що вони можуть звернутися до викладачів ОП та керівництва ЗВО з

проблемними питаннями. Соціальну підтримку університет забезпечує шляхом комунікації зі студентським самоврядуванням, центром кар'єри та соціально-психологічної підтримки. Також здобувачі зазначали, що з ними проводять тренінги, лекції, на які запрошують роботодавців, науковців з інших ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час інтерв'ювання з адміністративним, академічним персоналом, здобувачами ЕГ отримала інформацію про створення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; під час огляду матеріально-технічної бази було підтверджено наявність пандусів біля корпусів, у корпусах також створені відповідні умови. За даною освітньою програмою здобувачі з особливими потребами не навчаються. Заклад регулярно здійснює незалежну перевірку технічного стану засобів, необхідних для комфорту осіб з особливими потребами (<https://ddpu.edu.ua/downloads/golovniykorpus.pdf>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО існує чітка та прозора система запобігання конфліктам, чому сприяє загальна політика університету. Діє комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка діє на підставі «Положення про комісії з питань етики та академічної доброчесності в ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/013.pdf>). Розроблений План заходів ДДПУ, спрямований на запобігання та протидію булінгу і дискримінації, також є порядок подання заяви про булінг (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/bulinh>). У положенні про контрольні заходи (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>) описано процедуру вирішення конфліктних ситуацій під час проведення контрольних заходів. У ДДПУ введено посаду уповноваженої особи із питань запобігання та виявлення корупції, що підтверджено під час інтерв'ювань. Також зазначено, що на захищеному електронному ресурсі діє скринька довіри: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdkgmSdT2vp1H2oZNqKFu__pTWJes3JdRAHqOSpLgxLewDXA/viewform. Антикорупційна політика ЗВО на 2021 н.р. та заходи щодо протидії корупції розміщені на сайті у розділі «Співробітнику»/«Запобігання та виявлення корупції» (<https://ddpu.edu.ua/index.php/spivrobitnyku-2/zapobihannia-ta-vyivlennia-koruptsii>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО забезпечує комфортні умови проживання в гуртожитку, зокрема, сприяє діяльності коворкінг-центру. На факультеті створений волонтерський загін «Фенікс». В ДДПУ призначено відповідальну особу з питань запобігання та виявлення корупції.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліком є відсутність спеціалізованого кабінету методики викладання біології та основ здоров'я, що знижує ефективність досягнення ПРН 6, 11, 12, 14. Рекомендації: На думку ЕГ, потрібно посилити матеріальну підтримку даної ОП, зокрема, для формування додаткових спеціалізованих кабінетів, що сприятиме ефективному навчанню та максимальному досягненню оголошених ПРН.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріальні ресурси ЗВО загалом задовольняють потреби здобувачів, що сприяє їх гармонійному розвитку та становленню як кваліфікованих фахівців та як особистостей. Інфраструктура є досить розвинутою, певні недоліки є

наслідком короткого періоду дії ОПП, не впливають істотно на якість підготовки здобувачів. Відповідно, за Критерієм 7 рекомендується рівень В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В університеті розроблено і затверджено Тимчасовий стандарт вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), який вважається базовим для розроблення ОПП

(https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/2021/05_may/11/%D0%A2%D0%A1%20014%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%Bo,%20%D0%BC%D0%Bo%D0%B3.%20%D0%B7%D0%Bo%D1%82%D0%B2..pdf). Перегляд ОП у ДВНЗ здійснюється відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>) та Положення про освітні програми у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/026.pdf>). Також в університеті діє Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет», реалізація якого дає підстави для перегляду тих чи інших аспектів освітнього процесу (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/039.pdf>). Зокрема, навчально-методичний відділ проводить моніторинг якості освіти серед здобувачів методом анкетування (анкети розміщені на сайті університету). Після анкетування відділ проводить обробку результатів та формує рекомендації щодо поліпшення ОП. Обговорення ОП проводиться один раз в рік, що підтвердили учасники освітнього процесу; зауваження та пропозиції стейкхолдерів враховуються. За наслідками спільних з роботодавцями (Гореліковою Тетяною, Делескеєвою Світланою, Тесленко Наталією та Паращенко Олександром) в ОПП 2021 року збільшено кількість годин на практичну підготовку, зокрема, предметно-фахову, додано обов'язкову дисципліну «Великий біологічний практикум».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Позиція здобувачів береться до уваги під час перегляду освітньої програми (<https://ddpu.edu.ua/fvb/images/pzk/%D0%9F%D1%80.%E2%84%966%D0%Bo.pdf>). У протоколі №6а від 19.02.2021 року відмічено, що в обговоренні ОП брали участь здобувачі Кочергіна А. та Ертуганов А. Пропозицію Кочергіної А щодо збільшення кількості предметів, спрямованих на здобуття практичних навичок враховано при оновленні програми 2021 року (додано виробничу предметно-фахову практику, курсову роботу з методики, дисципліну «Великий біологічний практикум»). Долучення здобувачів до перегляду ОП підтверджено також при інтерв'юванні фокус-групи студентського самоврядування. Під час спілкування зі здобувачами було з'ясовано, що кожен викладач на початку та в кінці курсу проводить опитування здобувачів щодо задоволення отриманими результатами та знаннями, що є важливою процедурою забезпечення якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучені до перегляду ОП, що відбувається з періодичністю один раз на рік. Під час спілкування з Гореліковою Тетяною, Делескеєвою Світланою, Тесленко Наталією та Паращенко Олександром було вирішено збільшити кількість годин на практичну підготовку, зокрема предметно-фахову, запровадити проходження здобувачами дисципліни «Великий біологічний практикум». Це, на думку роботодавців, сприятиме формуванню компетентностей, які забезпечать успішне працевлаштування (протокол розширеного засідання кафедри №6 від 25.12.2020 р. (27.01.2021 р.)). Регулярно проходять опитування роботодавців стосовно якості освіти, співпраці з метою удосконалення ОП

(https://docs.google.com/forms/d/1Hyr1oEbrAlFdTxxmYSimGkRk29vE8Zf6ZQzPB5B6kHQ/viewform?edit_requested=true). Найважчий аналіз таких анкет: https://docs.google.com/presentation/d/1zhphLB5GUiGQngmBg_kuYR1miVjroW6a/edit#slide=id.p1 Роботодавці активно долучаються до освітнього процесу на добровільних партнерських засадах, що свідчить про їх зацікавленість у розвитку ОПП та сприяє підвищенню її якості (<https://ddpu.edu.ua/fvb/index.php/zovnishni-zviazky/spivpratsia-z-robotodavtsiamy>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збір та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників здійснюється Центром кар'єри та соціально-психологічної підтримки ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/023.pdf>). Однак дана практика відсутня за даною ОП, оскільки перший набір відбувся у 2020 році.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Аналіз Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти у ДДПУ (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/039.pdf>) демонструє можливість оперативного реагування на можливі проблеми, які виникають під час реалізації освітнього процесу. Всі його учасники можуть ініціювати моніторинг якості освіти, в ЗВО проводиться анонімне анкетування (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/opytuvannia>), метою якого є отримання думок здобувачів щодо якості освіти та виявлення потенційних ризиків та проявів корупції, отримання інформації щодо задоволення освітнім процесом здобувачів. За результатами даного моніторингу видно, що здобувачі ОП загалом позитивно оцінюють якість освітнього процесу, істотні недоліки відсутні. Як зазначили під час зустрічі науково-педагогічні працівники, ними також проводиться моніторинг якості освіти на початку та по завершенню вивчення курсу. В ДДПУ створена та діє ефективна система перевірки наукових робіт на збіги чи плагіат. Відповідно до цієї процедури кожен здобувач чи його керівник перевіряють курсові роботи на вільних інтернет-ресурсах, що зазначали під час інтерв'ю різні фокус-групи. Також у ЗВО перевіряють роботи на збіги чи плагіат в системі «Unicheck», під час спілкування з фокус-групою здобувачів з'ясовано, що їм відома така процедура.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» проходить первинну акредитацію. Під час спілкування з адміністративним персоналом також з'ясовано, що у це загалом перша акредитація освітніх програм у ЗВО. Окремі недоліки, виявлені під час акредитації, свідчать, що гаранту та робочій групі варто розширити коло зовнішніх рецензентів, консультуватися з відповідними фахівцями не лише узагальнено по всій ОПП, але й щодо її окремих компонентів, вивчати досвід акредитацій споріднених освітніх програм.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет» впроваджена культура якості, яка спрямована на покращення та розвиток освітніх програм, спирається на аналіз ринку праці, орієнтована на співпрацю на постійній основі з роботодавцями. Це неодноразово підтверджено під час спілкування з різними фокус-групами. Пропагування академічної доброчесності у ДДПУ проводиться на постійній основі шляхом семінарів та зустрічей, ознайомленням з відповідною літературою, наявною якої в університеті підтверджена під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази. Постійно проводиться анкетування учасників освітнього процесу щодо якості освіти (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/opytuvannia>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Роботодавці активно долучаються до освітнього процесу на добровільних партнерських засадах, що свідчить про їх зацікавленість у розвитку ОПП та сприяє підвищенню її якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Окремі недоліки, виявлені під час акредитації, свідчать, що внутрішня система забезпечення якості закладу вищої освіти зосереджує увагу на думці внутрішніх стейкхолдерів, зовнішні відносно рідко залучаються до аналізу реалізації освітньої програми. Рекомендації: гаранту та робочій групі варто розширити коло зовнішніх рецензентів, консультуватися з відповідними фахівцями не лише узагальнено по всій ОПП, але й щодо її окремих компонентів; підрозділам, відповідальним за якість освіти, бажано вивчати досвід акредитацій споріднених освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В ЗВО діє досить ефективна система внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. ЕГ вважає, що незначні недоліки, які не впливають істотно на якість підготовки фахівців, будуть ліквідовані у процесі розвитку ОПП та набуття відповідного досвіду. Таким чином, за Критерієм 8 рекомендується рівень В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ДДПУ діють чіткі та зрозумілі процедури та правила, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що зазначено в Статуті закладу (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/rectorat/statuto02.pdf>), висвітленого на сайті університету, що робить його доступним для всіх учасників освітнього процесу; Скомпонований на сайті Реєстр (<https://ddpu.edu.ua/index.php/navihatsiia/reiestr-normativnoi-bazy>) забезпечує доступ до всіх нормативно-правових актів ЗВО. З правилами та обов'язками учасники освітнього процесу ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» ознайомлені, що підтверджено під час онлайн-візиту при спілкуванні з різними фокус-групами.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Заклад вищої освіти вчасно (не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП або внесення змін до неї) оприлюднює на офіційному веб-сайті відповідний проект для громадського обговорення. Під час інтерв'ювань з різними фокус-групами ЕГ отримано підтвердження термінів висвітлення проекту (<https://ddpu.edu.ua/index.php/steikholderam/osvitni-prohramy>). Проект ОНП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» з пропозицією стейхолдерам, залученим до освітнього процесу, а також всім бажаючим надсилати зауваження та пропозиції до 30 червня 2021 року на електронну адресу кафедри, можна переглянути за посиланням (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/2021/opp/magistr/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%20%D0%9E%D0%9F%D0%9F%20%D0%91%D0%97%D0%9B.%D0%BC%D0%B0%D0%B3.2021.pdf>). Здобувачі вступу 2021 року навчаються вже за цією затвердженою ОПП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ЗВО значною мірою оприлюднено інформацію, яка стосується освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/osvitni-prohramy>). На сайті можна також ознайомитися з робочими програмами та силабусами дисциплін з ОПП як 2020, так і 2021 року (<https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/sylabusy-ta-robochi-prohramy>). Проте, зараз на сайті висвітлена ОПП 2021 року і відсутня ОПП 2020 року, що ускладнює порівняння змін зацікавленим особам. Доступність інформації дещо ускладнена тим, що часом відрізняється повнотою за умови пошуку з загальної сторінки ЗВО, сторінки факультету та сторінки випускової кафедри. Такий стан пояснено модернізацією сайту, яка зараз реалізується.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивною практикою є те, що на сайті ЗВО наявна сторінка, де скомпоновані всі нормативні документи, що регламентують діяльність університету

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті ЗВО висвітлена лише ОПП 2021 року і відсутня ОПП 2020 року, що ускладнює порівняння змін зацікавленим особам. Доступність інформації на сайті дещо ускладнена тим, що часом відрізняється повнотою за умови пошуку з загальної сторінки ЗВО, сторінки факультету та сторінки випускової кафедри. Рекомендації: Мобілізувати роботу по модернізації сайту для гармонізації роботи ресурсу. Оприлюднювати на сайті всі версії освітніх програм, що сприятиме висвітленню їх удосконалення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Робота сайту ЗВО забезпечує досить високу прозорість та публічність освітнього процесу, певні технічні недоліки не впливають на якість підготовки здобувачів і можуть бути швидко ліквідовані. ОПП за критерієм відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Ертуганов_Неформал_на_освіта.PDF</i>	VmY97S5KoC/iP2lLhatQlZkSlZTCWwrF3An4k3lgm pk=
Додаток	<i>Кочергіна_неформал_на_освіт а.PDF</i>	BMyZgMa2M3g6hjoc4SQzVZI9i2I6BS2XmeOrVnEl wq8=
Додаток	<i>Кошел__Неформал_на_освіта. PDF</i>	Ki/t5ubq3hjkO5LvGslcH6BfVmfYnZuzPljPobSYqwg =
Додаток	<i>Протокол неформальна 1.pdf</i>	Q+EHX7bfbaInY4H/An78mGEuhA8Ewy2J3OXqhFq 1XxQ=
Додаток	<i>Протокол неформальна 2.pdf</i>	FFXJctiHTK5jwaTC+wrzeC8+xNVnMq7RSOlxHedC +3w=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Соколенко Вадим Леонідович

Члени експертної групи

Хроленко Марина Володимирівна

Рудік Олександр Васильович